

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Domein Bleuterveld

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel: Domein Bleuterveld

Provincie: Limburg

Gemeente: Halen

Deelgemeente: Zelem

Pechère, René Ontwerper

Bron: Schepping: 2016-08-17

Bijwerken: 2017-05-30

URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303178>

Coördinaten: Breedte: 5.11410748616

Lengte: 50.9789047719

Primaire tekst

Uitgestrekte en complexe villatuin, aangelegd midden van de 20ste eeuw op advies van landschapsarchitect René Péchère; samenstellende elementen met verwijzing naar de traditionele dispositie van landelijke residenties: representatieve tuinen, privétuinen, nutstuinen, tuinen voor sport en spel, uitgestrekte boomgaard, alles ontworpen aan primaire en secundaire langs- en dwarsassen, het geheel naadloos overgaand in het omliggend landschap, in een ouder parkgebied.

Het park werd ontworpen door de eigenaar, de heer Moens de Fernig, op advies van landschapsarchitect René Péchère en in meerdere fasen gerealiseerd. Het huis is op het kadaster genoteerd sedert 1955 en werd in 1974 uitgebreid. Bleuterveld ligt ten oosten van het dorp, op een tot in de eerste helft van de 19de eeuw onbebouwde plek, op een uitloper van een stuifzandduin, ten noorden begrensd door de Thibautstraat en ten zuiden door de Karestraat. De voormalige formele hoofdtoegang is een rijweg in de noordoostelijke hoek, evenwijdig met de oostelijke grens, vanaf het einde van de Thibautstraat (dreef), met als aanzet een rondmassief van rododendron (*Rhododendron ponticum*). De voormalige dienstingang is nu de hoofdingang aan de Karestraat met een houten poorthek met korenarenembleem van gietijzer. Het is een stijgende oprijlaan in asfalt tussen rododendron onder grove den (*Pinus sylvestris*), in een beboste zone ten oosten van het hoger en achterin gelegen huis.

De oprijlaan bereikt de erekoer vanuit het oosten, en die is opgevat als een tuin met ten zuiden de woning aan een circulaire op- en afrit in dolomiet rond het centraal rozenperk met grasrand. Een cirkel van hagen en rozen van wisselende hoogte en kleur, afgeboord met gras, is ingeschreven in een vierkante tuin bij het representatief woongedeelte. Als tegenhanger sluit er ten westen een kruiden- en kleinfruits tuin bij aan, aan de kant van de dienstvertrekken.

Dezelfde cirkel is ook het vertrekpunt van het centraal noord-zuid perspectief, dat gemarkeerd wordt door hoge zuilen van Californische schijn cipres (*Chamaecyparis lawsoniana*) en door gewone taxus (*Taxus baccata*) aan de doorgang naar de parkzijde. De terrassen aansluitend bij het huis zijn naar modernistische gewoonte zorgvuldig gedetailleerd, met bakstenen muurtjes, traptreden en lage haagjes van haagliguster (*Ligustrum ovalifolium*) en buxus (*Buxus sempervirens*) als voet. Een dwarsas van oost naar west loopt aan de voet van en tussen de erekoer en de uitgestrekte hoogstamboomgaard ten noorden en heeft als oostelijk eindperspectief een loden putto op een wit geschilderde bakstenen sokkel.

Ten oosten en ten westen liggen watertuinen, in de lengte-as van de woning. Ten oosten en haaks op de as is het een tuin voor sport en spel met dolomietverharding, een haag met tweestijlige meidoorn (*Crataegus laevigata*) en een formeel, rechthoekig en omhaagd waterbekken met typisch modernistische baksteenrand, als zwembad met lichtblauw geschilderde kuip. De uitgewerkte noordelijke korte zijde heeft een bakstenen instap aan weerszijde van het gemetselde "startblok" met

een loden dolfinokop als spuitmond, voetstuk voor een loden Venus in schelp met Amor, het enig vertikaliserend en speels ornament. Ten zuiden ervan ligt een omhaagde zandbak (*Taxus baccata*) en een langgerekt, smal bakstenen kanaal in een gazon met als eindpunt een balustrade als parapet. Een loden dolfinok als spuitmond voor het kanaal bij het huis en bij de ingang een bakstenen sokkel met loden figuurtje, in een haagnis van gewone taxus (*Taxus baccata*). In de haag een Romeins hoofd op een sokkel en twee witgelakte, Victoriaans aandoende tuinbanken van gietijzer uit de eigen ijzergieterij.

Van daaruit vertrekt een laantje met rode tweestijlige meidoorn (*Crataegus laevigata* 'Paul's Scarlet') als secundaire noordzuid-as, ten westen van de woning, naar de boomgaard. Meer westwaarts, loopt een parallel bospad dat ten zuiden overgaat in de rondweg en met als noordelijk eindpunt het Romeins hoofd. De met haagliguster (*Ligustrum ovalifolium*) afgeperkte moes- en bloementuin, de koudebakken, een loofgang in gewone haagbeuk (*Carpinus betulus*) en een fruitmuur situeren zich tussen de watertuin, de parallelle noordzuid-assen en de oostwestdwarsas. Meer zuidwaarts vindt men het tennisveld met modernistische detaillering voor het licht verhoogd terras met keermuurtjes en treden van bakstenen, en een scherm van haagbeuk (*Carpinus betulus*) langs het bospad.

Aan de overzijde, achter een haag van gewone beuk (*Fagus sylvatica*) ligt de boomkwekerij met onder meer een bescheiden dienstgebouw en een serre, toegankelijk via een gietijzeren toegangspoort tegenover de loofgang en via een gietijzeren hekje tegenover de tennisbaan. De boomgaard van hoogstamkersen bevindt zich ten noorden van het huis, op het noordzuid-perspectief, over een met buxus afgelijnd rechthoekig grasveld voor balspelen, hier uitlopend op een bomengroep.

Het park in landschappelijke stijl ten noorden, met bomengroepjes van blauwe Atlasceder (*Cedrus atlantica* 'Glauc'), bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), gewone plataan (*Platanus x hispanica*), zilverlinde (*Tilia tomentosa*), en hemelboom (*Ailanthus altissima*) is geplant in een grasland tegen de achtergrond van een oudere bomenrand en een parkbos ten westen. De brede rondweg wordt plaatselijk de oprijlaan. Vanaf een zitbank in een haag van gewone taxus aan de rondweg ter hoogte van de Thibautstraat, loopt een zichtas begeleid door tweemaal 11 Californische schijnjncipressen (*Chamaecyparis lawsoniana*). De vermelde sculpturen zijn vermoedelijk hergebruikt en later ingebrachte, oude exemplaren van wisselende kwaliteit. Fraaie gietijzeren tuinbanken in de watertuin en op het terras.

Bomen Amberboom, Amerikaanse eik, Berberis in bol, groepje van 5 blauwe Atlasceders, bruine beuk, hemelboom, grove den, Japanse vingeresdoorn (*Acer palmatum*), Noorse esdoorn (*Acer platanoides*), pimpernoot (*Ptelea trifoliata*), rond massief van rododendron, ruwe berk (*Betula pendula* 'Youngii'), bosje van tamme kastanje (*Castanea sativa*), tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*), varenbeuk (*Fagus sylvatica* 'Asplenifolia'), Weymouthsden (*Pinus strobus*), zilveresdoorn (*Acer saccharinum*), zilverlinde (*Tilia tomentosa*), naast zilveresdoorn met ingesneden blad (*Acer saccharinum* 'Laciniatum') en Viburnum.

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2003

Titel Text: Domein Bleuterveld

Grafische documenten

Het verhoogd terras met zitbank bij het tennisveld van Bleuterveld (Vandevorst, Kris, 01-01-2003, ©Vlaamse Gemeenschap)

Een secundair laantje verbindt de watertuin met de boomgaard (Vandevorst, Kris, 01-01-2003, ©Vlaamse Gemeenschap)

Inrijhek van het domein Bleuterveld (Vandevorst, Kris, 01-01-2003, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, Mutatieschets.

Mondelinge informatie verkregen van mevrouw Moens de Fernig.

Relaties

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120913>

Beknopte karakterisering

Datering: tweede helft 20ste eeuw

Typologie: berceaus, bloementuinen, bomengroepen, fruitmuren, hekken, hoogstamboomgaarden, kanalen (klein erfgoed), koude bakken, kruidentuinen, moestuinen, parkbossen, serres, sierhagen, tuin- en parkbeplantingen, villatuinen, waterbekkens, zitbanken